

Jaarverslag 2016

Stichting Katholiek Montessori
Onderwijs Bussum,
te Bussum

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina:</u>
<u>Bestuursverslag:</u>	3
Kengetallen	10
Financieel beleid	14
<u>Jaarrekening:</u>	
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	20
Balans per 31 december 2016, vergelijkende cijfers per 31 december 2015	25
Staat van baten en lasten 2016, vergelijkende cijfers 2015	26
Kasstroomoverzicht 2016, vergelijkende cijfers 2015	27
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	28
Verantwoording subsidies	32
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	33
Verbonden partijen	36
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	37
Gebeurtenissen na balansdatum	40
Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen	41
(Voorstel) bestemming van het resultaat	42
<u>Overige gegevens:</u>	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	44
<u>Bijlagen:</u>	
OCW-bijlage	50
Specificatie exploitatieposten	51

BESTUURSVERSLAG

Bestuursverslag 2016 Katholieke Montessorischool Bussum

Versie 3 dd 20.01.2017

ALGEMENE INFORMATIE OMTRENT DE INSTELLING

1) Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

De Katholieke Montessori School biedt een rijk en gevarieerd curriculum in een inspirerende en gestructureerde leer- en werkomgeving. Het Montessori onderwijs op de KMS is ambitieus en opbrengstgericht. De omgeving waarin de KMS is gesitueerd en het hoge instroomniveau van de leerlingpopulatie maken een hoog ambitieniveau noodzakelijk. Het onderwijs op de KMS is gestoeld op Montessori principes, aangepast aan de huidige tijd en gaat mee met de huidige ontwikkelingen in het onderwijs. Het onderwijs van de KMS wordt geschraagd door drie pijlers: een goed en veilig schoolklimaat, focus op cognitie en creativiteit en een sterke zorgstructuur.

2) Beleid en kerntaken organisatie

De in het schoolplan 2016-2020 geformuleerde missie en visie vormen de basis voor het door het bestuur gevoerde beleid. Dit houdt in dat het bestuur zorgt voor facilitering, bewaking en eventuele bijsturing op het gebied van onderwijs, financiën, (al dan niet buitenschoolse) activiteiten, personeel, materialen en gebouw.

Voedingsgebied van de school is de gehele gemeente Gooise Meren met nadruk op de direct rond de school gelegen wijken. De populatie in dit voedingsgebied kenmerkt zich door een relatieve kinderrijkheid ten opzichte van de verwachtbare demografische ontwikkelingen (meer jonge gezinnen). Dit garandeert op de middellange termijn continuïteit van de instroom.

3) Juridische structuur/Governance ontwikkelingen

De KMS is een zelfstandige Stichting die op basis van de wettelijke regeling valt onder het werkingsgebied van samenwerkingsverband Unita.

In 2010 is gekozen voor een functionele scheiding van bestuur en intern toezicht. De voorzitter, secretaris en penningmeester vormen tezamen het dagelijks bestuur en zijn als gevolg daarvan de uitvoerende bestuursleden geworden. De overige bestuursleden vormen samen het toezichthoudend orgaan. Zij zijn belast met het toezicht, met dien verstande dat zij wel een specifiek aandachtsgebied kunnen hebben waar zij meer uitvoerend zijn. Tezamen vormen zij het bestuur van de Stichting. Het bestuur heeft eind 2015 een nieuwe Managementstatuut aangenomen. Hierin zijn de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het bestuur en de directie transparant weergegeven en vastgelegd. Momenteel wordt er conform dit statuut samengewerkt tussen bestuur en directie.

Teneinde ouders op een formele wijze inspraak te geven in de school, is er de medezeggenschapsraad (MR). Dit formele orgaan kent een adviserende en in sommige gevallen bindend adviserende rol en stuurt dus mede de toekomst van de school. De MR bestaat deels uit ouders van leerlingen en deels uit leerkrachten. In 2016 is goed samengewerkt met de medezeggenschapsraad. Er is een goed formeel en informeel contact, waardoor de agenda('s) gemakkelijk kunnen worden afgestemd. Er is op een uitermate plezierige en vruchtbare samenwerking tot stand gekomen. Het bestuur heeft op een aantal dossiers goede adviezen mogen ontvangen.

4) Bestuurlijke besluiten

Onder andere de volgende besluiten zijn in het jaar 2016 door het Bestuur genomen:

- Nieuw Visieplan,
- Schoolplan 2016-2020; implementie in volle gang middels o.a. wijzigingen in bestuursformatieplan en logischer wijze in de daaraan gekoppelde financiële paragraaf.
- Jaarplan 2016-2017,
- Verlenging tijdelijk contract (interim-) directeur,
- Jaarrekening 2015,

BELANGRIJKE ELEMENTEN VAN HET GEVOERDE BELEID:

1) Zaken met personele betekenis en personele ontwikkeling

De KMS streeft naar het in stand houden van een professionele organisatie en een werkklimaat waarin het personeel optimaal kan functioneren. Aan scholing en ondersteuning van personeel wordt veel aandacht besteed. Er wordt gezorgd voor een goede werksfeer waarbinnen de mogelijkheid bestaat zich persoonlijk en professioneel te ontwikkelen passend binnen de visie en missie van de school. De focus van de gezamenlijke ontwikkeling lag vooral op het functioneren van en de onderlinge samenwerking binnen de 4 bouwen. De huidige organisatie voldoet; de KMS heeft geen groei-doelstelling.

Significante personele wijzigingen deden zich met name voor bij het implementeren van de in de bestuursvisie verwoordde vakgebieden Wetenschap & Techniek en ICT & Engels. Hiervoor werden uit het team specialisten als vakdocent vrijgemaakt.

2) Onderwijsprestaties

De leeropbrengsten van de KMS waren gedurende het verslagjaar, evenals voorgaande jaren, zeer ruim boven de door de Onderwijs Inspectie gestelde norm. Voor eenderde van de vakgebieden was de gemiddelde schoolscore behorend tot de beste 20% van Nederland. In deze waardering is de opslag op de norm als gevolg van het (hogere) instroomniveau van de leerlingenpopulatie reeds meegewogen. De opbrengsten van het onderwijs voldeden daarmee aan de door de organisatie gestelde doelen, zoals

verwoord in het Schoolplan 2016-2020 (“ hoge opbrengsten, divers breed aanbod”)

3) Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken

Het onderwijskundig en kwaliteitsbeleid is in hoofdlijnen vastgelegd in de missie en visie van de school en uitgewerkt in het Schoolplan 2012-2016. Er is in 2016 een update vastgesteld door het Bestuur van dit Schoolplan voor 2016-2020. Voorbeelden van deze onderwijskundige vernieuwingen zijn de implementatie van de aangekochte nieuwe methode voor Wereldoriëntatie alsmede de implementatie van de zelf ontwikkelde leerlijnen Wetenschap & Techniek en ICT& Engels. Deze laatstgenoemde leerlijnen zijn gebaseerd op de door de centrale overheid geëntameerde beleid met betrekking tot deze vakgebieden.

4) Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg

Nauwere samenwerkingsverbanden tussen de bouwen, alsmede het invoeren van een specifiek onderbouw & bovenbouw overleg, vormen een basis voor de continuïteit en kwaliteit van de geboden leerstof. Tevens zorgt dit uniformiteit van de behaalde leerdoelen door de leerlingen.

5) Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen

De samenwerking met het samenwerkingsverband Unita werd in ongewijzigde vorm voortgezet. De opbrengsten van de deze samenwerking, dwz de verdeling van de beschikbare gelden, wijzigde wel (ten positieve) gedurende het verslagjaar. Dit is weergegeven in de financiële paragraaf van dit verslag.

6) Governance ontwikkelingen

Zie paragraaf 3 Algemene Informatie omtrent de instelling hierboven.

7) Beleid bezoldiging bestuurders

Er is uitdrukkelijk voor gekozen voor bestuursleden niet te bezoldigen en men ontvangt ook geen onkosten- of vacatievergoedingen.

8) Zaken met politieke of maatschappelijke impact

N.v.t.

9) Vermelding geldende code voor goed bestuur

De KMS voldoet aan de landelijke geldende Code Goed Bestuur.

10) Horizontale verantwoording

Met betrekking tot de dialoog met interne- en externe actoren voldoet de KMS aan de door de PO-Raad geformuleerde uitgangspunten.

11) Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag

Met betrekking tot het beleid inzake beheersing uitkering na ontslag voldoet de KMS aan de in de landelijke CAO vermeldde regeling.

12) Afhandeling van klachten

Voor het behandelen van schriftelijke klachten beschikt de Katholieke Montessorischool over een vastomlijnde procedure voor klachtafhandeling:

1. via de interne klachtencommissie van de KMS
2. via de landelijke klachtencommissie waarbij de KMS is aangesloten
3. via de Inspectie van het Onderwijs (vertrouwensinspecteur)

De klachtenregeling garandeert een zorgvuldige behandeling van klachten en is bij iedereen bekend. De Katholieke Montessorischool is aangesloten bij de *Klachtencommissie voor het Katholiek Primair Onderwijs* gevestigd in Den Haag, een onafhankelijke instantie in het geval er een geschil is ontstaan tussen (medewerkers van) de KMS en ouders/leerlingen. Klagers kunnen zich met voorbijgaan aan de interne klachtenprocedure van school rechtstreeks tot deze externe klachtencommissie wenden met een formele klacht. Naast de klachtenregeling is er een intern en extern vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon is het eerste aanspreekpunt als het gaat om onveilige en ongewenste situaties op school.

In het verslagjaar is er 1 klacht bij de landelijke klachtencommissie ingediend welke door de commissie ongegrond werd verklaard.

13) Huisvesting

In 2016 werd een begin gemaakt met de inventarisatie mbt het noodzakelijk groot onderhoud. Deze inventarisatie zal in 2017 worden afgerond door het realiseren van een nieuw meerjaren onderhoudsplan.

In 2016 is onderhoud gepleegd aan de buitenruimte en daarin geplaatste speelelementen zowel op de hoofdvestiging als op de nevenvestiging. Op de hoofdvestiging werd ruim onderhoud gepleegd aan de luchtbehandelingsinstallatie alsmede aan de centrale verwarmingsinstallatie.

14) Toegankelijkheid van de instelling en het toelatingsbeleid

De Katholieke Montessorischool staat open voor alle kinderen, ongeacht afkomst of geloofsovertuiging. Het toelatingsbeleid is daarop afgestemd en kan als volgt worden samengevat:

- Algemeen: na inschrijving worden kinderen in volgorde van aanmelding op een plaatsingslijst geplaatst (waarbij broertjes/zusjes van leerlingen voorrang krijgen). Het kan voorkomen dat kinderen niet geplaatst kunnen worden, omdat de capaciteit van de betreffende jaargroep(en) dat niet toelaat. In dat geval worden ze op een wachtlijst geplaatst
- Leerlingen van andere scholen: instroom van leerlingen van andere scholen is in principe mogelijk. Voorwaarde hiervoor is dat er plaats is en toelating voldoende garanties biedt voor een succesvol vervolg van de onderwijsloopbaan op de KMS. De school behoudt zich daarbij het recht voor leerlingen niet toe te laten als zij daartoe aanleiding ziet. Een eventuele beslissing hiertoe zal door de KMS gemotiveerd worden. De school hanteert hiervoor een vastgelegde toelatingsprocedure die uitgevoerd wordt door de orthopedagoog
- Zorgleerlingen: toelating van leerlingen met een leerlinggebonden financiering ('rugzak') of leerlingen met een specifieke zorgbehoefte: de KMS hanteert geen restricties bij de toelating van deze kinderen, mits de KMS deze leerlingen (al dan niet met extra hulp) wel kan opvangen. Het antwoord op deze vraag zal, mede in het kader van het maatwerk van Passend Onderwijs, steeds meer een genuanceerde afweging zijn. Beleidsmatig geldt: als het kan, laat de KMS ook toe

15) Internationalisering en onderzoeksbeleid

Niet van toepassing

16) Besteding van middelen uit de prestatieboxregeling

De middelen uit de prestatieboxregeling werden in 2016 ingezet ten behoeve van de talentontwikkeling binnen het eigen team met betrekking tot de vakgebieden ICT&Engels, Wetenschap & Techniek. De middelen werden onder meer aangewend voor het ontwikkelen van eigen leerlijnen voor deze vakgebieden. Daarnaast is breed geïnvesteerd in teamontwikkeling mbt de doorgaande leerlijn Wereldoriëntatie.

Risico Analyse

Onderstaand zijn de belangrijkste risico's voor de KMS weergegeven tezamen met het bestuursstandpunt danwel de maatregel ter bestrijding van het risico.

-Daling van de inkomsten door lager leerlingenaantal

De KMS heeft het beleid om 28 leerlingen in iedere groep te hebben. Dit leidt tot een omvang van 331 leerlingen op de meetmomenten in oktober. De KMS zit vrijwel op deze doelomvang en heeft een wachtlijst. De demografische ontwikkeling laat een licht dalende trend van het aantal leerlingen in het basisonderwijs zien. Desalniettemin heeft de KMS een wachtlijst.

Het bestuur zal de ontwikkeling van het leerlingenaantal zorgvuldig in de gaten houden, maar verwacht hier in de komende jaren geen significante daling

-(Fors) verminderde bijdrage van de ouders

De KMS kent een forse ouderbijdrage en een daaraan gekoppeld hoog voorzieningenniveau voor de leerlingen. De ambitie van de KMS is om op deze voet verder te gaan. Tijdens de economisch mindere jaren die achter ons liggen, is het de KMS gelukt om de hoogte van de ouderbijdrage ongeveer gelijk te houden. Indien deze bijdrage sterk vermindert, heeft de KMS tijd nodig om de kosten van het voorzieningenniveau daarop aan te passen. Dit risico is daarmee overzichtelijk, want beperkt in de tijd

-Onverwacht grote uitgaven aan onderhoud

De staat van onderhoud van het schoolgebouw is goed. De afgelopen jaren zijn de nodige onderhoudstaken ook daadwerkelijk uitgevoerd. Er is een meerjarenonderhoudsplan, waarvoor ook gedoteerd wordt. In 2017 verwacht het bestuur een update van het meerjarenonderhoudsplan op te stellen. Met een pand uit de jaren 70 van de vorige eeuw zijn onverwachte grote uitgaven nooit helemaal uit te sluiten. Dit risico wordt door het bestuur als gering beschouwd en zal indien het zich toch zou voordoen te zijner tijd situationeel beoordeeld

Treasuryverslag

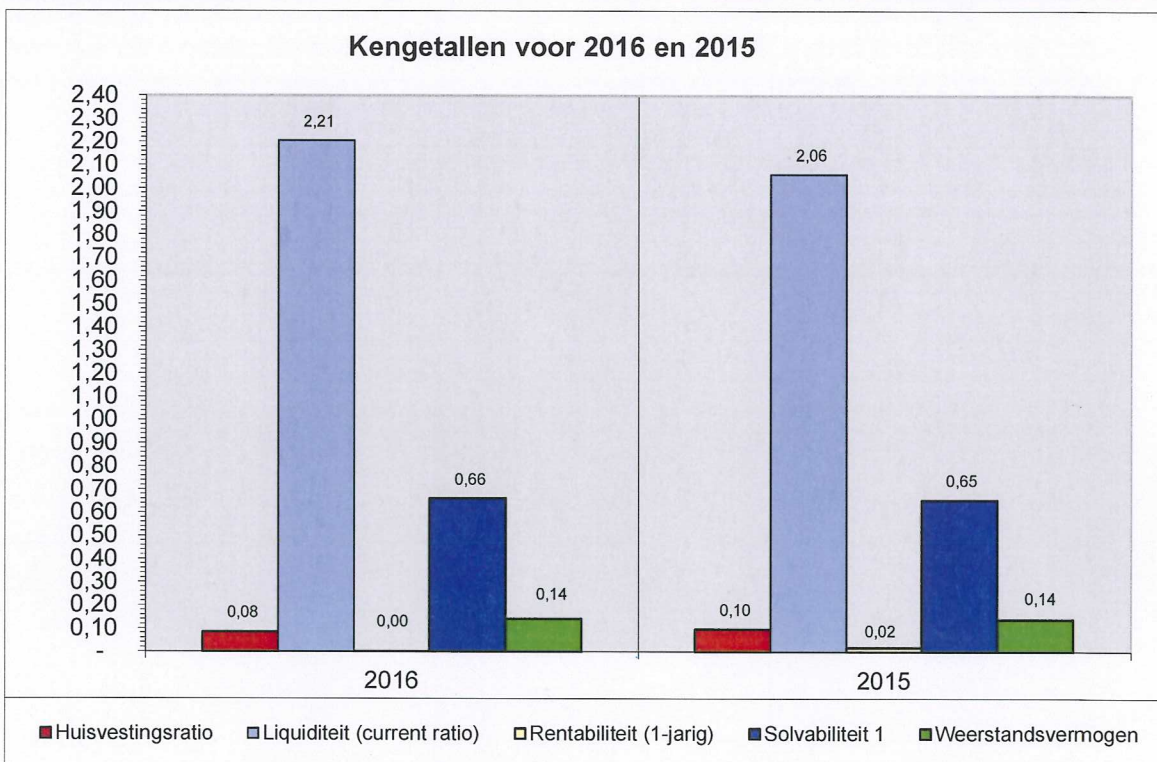
De KMS voert een risicomijdend financieel beleid waarvan de contouren zijn vormgegeven in het Treasury Statuut. Dit statuut is in januari 2017 vernieuwd en voldoet aan de laatste eisen.

Alle liquide middelen zijn direct opvraagbaar. Alle rekening-courant rekeningen zijn ondergebracht bij de ABN-AMRO bank, huisbankier van de KMS. De (overtollige) liquide middelen worden bij dezelfde bank aangehouden op een internetspaarrekening en zijn per direct opvraagbaar. Het bestuur verwacht in 2017 geen gebruik te hoeven maken van kredietfaciliteiten.

KENGETALLEN

Met betrekking tot de huisvestingsratio, liquiditeit, rentabiliteit, solvabiliteit en het weerstandsvermogen vermelden wij onderstaande kengetallen:

Kengetal	2016	2015	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Huisvestingsratio	0,08	0,10	groter dan 0,10
Liquiditeit (current ratio)	2,21	2,06	kleiner dan 0,75
Rentabiliteit (1-jarig)	0,00	0,02	kleiner dan -0,10
Solvabiliteit (definitie 2)	0,66	0,65	kleiner dan 0,30
Weerstandsvermogen	0,14	0,14	kleiner dan 0,05

Hierna vindt u omschrijving van de kengetallen inclusief berekening.

Huisvestingsratio

Het kengetal "huisvestingsratio" geeft de verhouding aan van de lasten van huisvesting afgezet tegen de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Definitie: Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door som van de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Omschrijving	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
- Huisvestingslasten	151.750		173.361	
- Afschrijvingen gebouwen en terreinen	1.700		1.700	
Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen		153.450		175.061
- Totale lasten	1.806.170		1.803.268	
- Financiële lasten	1.129		1.149	
Som totale lasten en financiële lasten		1.807.299		1.804.417
Kengetal:		0,0849		0,0970

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van groter dan 0,10.

De huisvestingsratio is voor 2016 kleiner ten opzichte van de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking tot 2015 is de huisvestingsratio gedaald.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen en de vorderingen) en de kortlopende schulden.

Omschrijving	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
- Liquide middelen	357.891		326.004	
- Vorderingen	101.065		92.520	
Vlottende activa		458.956		418.524
Kortlopende schulden		208.138		203.107
Kengetal:		2,21		2,06

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,75.

De liquiditeitsratio geeft aan dat 2,21 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen aan crediteuren, nog te betalen posten en de overlopende passiva.

De Stichting heeft op 31 december 2016 de beschikking over € 357.891 aan liquide middelen en heeft daarnaast € 101.065 openstaan aan nog te ontvangen bedragen.

Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 208.138.

De liquiditeitspositie is voor 2016 groter ten opzichte van de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking tot 2015 is de liquiditeitspositie gestegen.

In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
Resultaat		1.404		33.296
- Totaal baten	1.808.251		1.836.636	
- Financiële baten	450		1.077	
Som totaal baten inclusief financiële baten		1.808.701		1.837.713
Kengetal 1-jarig:		0,00		0,02

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan -0,10.

De rentabiliteit geeft de verhouding aan hoeveel van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat.

De Stichting heeft van de totale opbrengsten, te weten € 1.808.701, een resultaat behaald van € 1.404. Dit houdt in dat 0,00 deel van de baten wordt omgezet in het uiteindelijke resultaat, ofwel van elke euro die wordt ontvangen, wordt € 0,00 behouden en wordt € 1,00 besteed.

De rentabiliteitspositie is voor 2016 groter ten opzichte van de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking tot 2015 is de rentabiliteitspositie gedaald.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie 2: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen

Omschrijving	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
- Eigen vermogen	255.655		254.251	
- Voorzieningen	149.687		130.785	
Som eigen vermogen en voorzieningen		405.342		385.036
Totaal vermogen		613.480		588.143
Kengetal:		0,66		0,65

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,30.

Definitie 2 van de solvabiliteit geeft aan dat 66,1% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 33,9% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

De solvabiliteitspositie is voor 2016 groter ten opzichte van de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking tot 2015 is de solvabiliteitspositie gestegen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorziene tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

Definitie: Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten)

Omschrijving	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
Eigen vermogen		255.655		254.251
- Totaal baten	1.808.251		1.836.636	
- Financiële baten	450		450	
Som totaal baten inclusief financiële baten		1.808.701		1.837.086
Kengetal:		0,14		0,14

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,05.

In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Het weerstandsvermogen is voor 2016 groter ten opzichte van de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking tot 2015 is het weerstandsvermogen gestegen.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is, dit om te signaleren of onderwijsorganisaties misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

Definitie: De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
- Balans totaal	613.480		588.143	
- Materiële vaste activa gebouwen en terreinen	6.859		8.559	
Verschil balans totaal en materiële vaste activa gebouwen en terreinen		606.621		579.584
- Totaal baten	1.808.251		1.836.636	
- Financiële baten	450		1.077	
Som totaal baten inclusief financiële baten		1.808.701		1.837.713
Kengetal:		0,34		0,32

FINANCIEEL BELEID

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2016 in vergelijking met 31 december 2015. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2016	31-12-2015	Passiva	31-12-2016	31-12-2015
Materiële vaste activa	154.524	169.619	Eigen vermogen	255.655	254.251
Vorderingen	101.065	92.520	Voorzieningen	149.687	130.785
Liquide middelen	357.891	326.004	Kortlopende schulden	208.138	203.107
Totaal activa	613.480	588.143	Totaal passiva	613.480	588.143

Toelichting op de balans:

Activa

Materiële vaste activa:

In 2016 zijn er investeringen ad € 27.607 gedaan in leermiddelen.

Vorderingen:

Geen bijzonderheden.

Liquide middelen:

De liquide middelen zijn ten opzichte van 2016 toegenomen met € 31.887. In het kasstroomoverzicht kunt u de specificatie vinden van de mutaties in de liquide middelen.

Passiva

Eigen vermogen:

Voor een specificatie van de afname zie "voorstel bestemming resultaat".

Voorzieningen:

Kortlopende schulden:

De kortlopende schulden zijn met € 5.031 toegenomen.

Analyse resultaat

De begroting van 2016 liet een positief resultaat zien van € 8.552. Uiteindelijk resulteert een positief resultaat boekjaar 2016 van € 1.404: een verschil van € 7.148 met de begroting. Het positief resultaat over het boekjaar 2015 bedroeg € 33.296. In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan en een specificatie van de belangrijkste verschillen.

De voorzieningen zijn per saldo met € 18,902 toegenomen.

Analyse realisatie 2016 versus realisatie 2015 en realisatie 2016 versus begroting 2016

Onderstaand een vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van gerealiseerde en begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2016 en gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2015:

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil	Realisatie 2015	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	1.548.529	1.511.100	37.429	1.555.857	-7.328
Overige baten	259.722	247.000	12.722	280.779	-21.057
Totaal baten	1.808.251	1.758.100	50.151	1.836.636	-28.385
Lasten					
Personele lasten	1.349.821	1.317.940	31.881	1.329.399	20.422
Afschrijvingen	42.702	38.649	4.053	38.462	4.240
Huisvestingslasten	151.750	152.000	-250	173.361	-21.611
Overige instellingslasten	261.897	240.760	21.137	262.046	-149
Totaal lasten	1.806.170	1.749.349	56.821	1.803.268	2.902
Saldo baten en lasten	2.081	8.751	-6.670	33.368	-31.287
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	450	1.000	-550	1.077	-627
Financiële lasten	-1.129	-1.200	71	-1.149	20
Totaal financiële baten en lasten	-679	-200	-479	-72	-607
Nettoresultaat	1.404	8.552	-7.148	33.296	-31.892

Toelichting op de staat van baten en lasten:

Het resultaat is ten opzichte van 2015 gedaald met € 31.892. De afwijking tussen realisatie 2016 en de begroting 2016 bedraagt € 8.457. De belangrijkste oorzaken van deze afwijkingen zijn:

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil	Realisatie 2015	Vershil
<u>Rijksbijdragen OCenW</u>					
Vergoeding salariskosten	1.075.267	1.062.704	12.563	1.070.210	5.057
Vergoeding schoolbudget PAB	168.175	165.838	2.337	153.992	14.183
Subsidie OCW geoormerkt	5.891	-	5.891	-	5.891
Subsidie OCW niet-geoormerkt	35.630	26.917	8.713	66.145	-30.515
SWV ontv.Ondersteun.Personeel	33.414	27.216	6.198	28.404	5.010
Rijksbijdrage OCW Materieel	230.151	228.425	1.726	237.106	-6.955
	1.548.529	1.511.100	37.429	1.555.857	-7.328

Met het opstellen van de begroting waren de definitieve bedragen van OCW nog niet bekend. De definitieve beschikking zoals deze nu is gepubliceerd bij OCenW vallen hoger uit dan de verwachting.

<u>Overige baten</u>	<u>Realisatie 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Vershil</u>	<u>Realisatie 2015</u>	<u>Vershil</u>
Premiëdifferentiatie	3.517	-	3.517	-	3.517
Verg. loonkosten SWV e.d.	-	-	-	-1.536	1.536
Overblijfgelden	109.025	115.000	-5.975	114.876	-5.851
Ouderbijdragen	139.539	129.000	10.539	138.478	1.061
Vergoeding identiteit	4.250	3.000	1.250	3.300	950
Subsidie overige	-	-	-	17.672	-17.672
Overige personeelgebondenopbr.	1.708	-	1.708	168	1.540
Overige vergoedingen	1.683	-	1.683	7.821	-6.138
	<u>259.722</u>	<u>247.000</u>	<u>12.722</u>	<u>280.779</u>	<u>-21.057</u>

De ontvangst inzake bonus/malus (premiëdifferentiatie) is niet begroot voor 2016.

<u>Personele lasten</u>	<u>Realisatie 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Vershil</u>	<u>Realisatie 2015</u>	<u>Vershil</u>
Salariskosten	48.404	46.844	1.560	-	48.404
Directie	91.021	87.940	3.081	109.280	-18.258
OP	1.011.578	937.841	73.737	960.062	51.516
OOP	110.876	105.151	5.726	106.462	4.415
Kosten BGZ en Arbo zorg	2.994	3.000	-6	8.863	-5.870
Kosten nascholing	20.290	24.000	-3.710	23.525	-3.234
Salariskosten BAPO	11.520	15.110	-3.589	25.255	-13.735
Administratief personeel	37.150	31.054	6.097	31.839	5.311
Kosten uitbesteding derden	58.100	54.000	4.100	59.802	-1.702
Salariskosten vervangingsfonds	3.668	-	3.668	58.342	-54.674
Overige kosten PAB	874	10.000	-9.126	2.304	-1.430
Dotatie voorziening personeel	-	-	-	5.800	-5.800
Dotatie voorziening jubilea	-15.701	2.000	-17.701	-595	-15.106
Uitkeringen	-31.365	-	-31.365	-62.036	30.671
Overige personeelsgerelateerde kosten	412	1.000	-588	497	-86
	<u>1.349.822</u>	<u>1.317.940</u>	<u>31.882</u>	<u>1.329.399</u>	<u>20.422</u>

<u>Afschrijvingen</u>	<u>Realisatie 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Vershil</u>	<u>Realisatie 2015</u>	<u>Vershil</u>
Afschr. kosten installaties	1.700	1.670	30	1.700	-
Afschr. kosten Leermiddelen	6.816	6.604	212	6.150	666
Afschr. kosten ICT	26.853	22.043	4.810	23.220	3.633
Afschr. kosten kantoormeubilair	284	284	0	343	-59
Afschr. kosten schoolmeubilair	7.049	8.048	-999	7.049	-
	<u>42.702</u>	<u>38.649</u>	<u>4.053</u>	<u>38.462</u>	<u>4.240</u>

<u>Huisvestingslasten</u>	<u>Realisatie 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Vershil</u>	<u>Realisatie 2015</u>	<u>Vershil</u>
Dot. voorz. onderh. gebouwen	42.400	42.400	0	53.689	-11.289
Dagelijks onderhoud gebouwen	28.788	17.500	11.288	24.521	4.267
Publiekrechtelijke heffingen	3.981	5.000	-1.019	5.255	-1.273
Tuinonderhoud	3.386	3.000	386	3.548	-162
Schoonmaakbedrijf	38.489	52.000	-13.511	52.674	-14.186
Overige schoonmaakkosten	1.101	500	601	908	193
Energie	31.209	30.000	1.209	31.326	-116
Water	2.396	1.600	796	1.441	955
	<u>151.750</u>	<u>152.000</u>	<u>-249</u>	<u>173.361</u>	<u>-21.611</u>

<u>Overige instellingslasten</u>	<u>Realisatie 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Vershil</u>	<u>Realisatie 2015</u>	<u>Vershil</u>
Verbruiksmateriaal	36.877	28.000	8.877	29.742	7.135
ICT	22.189	20.000	2.189	21.839	350
Reproductiekosten	6.812	10.000	-3.188	9.163	-2.351
Kosten bijzondere activiteiten	33.689	36.000	-2.311	50.350	-16.661
Bestuurs- en managementondersteuning	5.629	1.000	4.629	316	5.313
Representatiekosten	6.903	2.000	4.903	2.338	4.565
Kosten overblijfgelden	91.146	95.000	-3.854	98.226	-7.080
Juridische ondersteuning	8.000	-	8.000	-	8.000
Uitbesteding administratie	25.964	25.410	554	24.973	991
Overigen	24.689	23.350	1.339	25.101	-413
	<u>261.897</u>	<u>240.760</u>	<u>21.137</u>	<u>262.046</u>	<u>-149</u>

<u>Financiële baten en lasten</u>	<u>Realisatie 2016</u>	<u>Begroting 2016</u>	<u>Vershil</u>	<u>Realisatie 2015</u>	<u>Vershil</u>
Rente- en bankkosten	1.129	1.200	-71	1.149	-20
Rente opbrengsten bank	-450	-1.000	550	-1.077	626
	<u>-679</u>	<u>-200</u>	<u>-479</u>	<u>-72</u>	<u>-607</u>

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

Onderstaand wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor Stichting Katholiek Montessori Onderwijs Bussum in het jaar 2017 en verder. Met behulp van de cijfers en toelichtingen daarop voor de Kengetallen, Balans, Staat van baten en lasten en Overige rapportages willen we een beeld geven over de continuïteit van onze Stichting.

Er is geen sprake van majeure investeringen of van doorcentralisatie van de huisvesting.

Kengetallen

	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Aantal leerlingen per 1 oktober	329	331	331	331	331
<i>Personele bezetting in FTE per 31 december</i>					
Bestuur / Management	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Personeel primair proces	15,00	17,00	15,00	15,00	15,00
Ondersteunend personeel	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Totale personele bezetting	18,00	20,00	18,00	18,00	18,00

Balans

Activa	Realisatie 31-12-2015	Realisatie 31-12-2016	Prognose 31-12-2017	Prognose 31-12-2018	Prognose 31-12-2019
Materiële vaste activa	169.619	154.524	154.524	154.524	154.524
Totaal vaste activa	169.619	154.524	154.524	154.524	154.524
Vorderingen	92.520	101.065	101.065	101.065	101.065
Liquide middelen	326.004	357.891	378.688	404.136	452.425
Totaal vlottende activa	418.524	458.956	479.753	505.201	553.490
Totaal activa	588.143	613.480	634.277	659.725	708.014
Passiva	Realisatie 31-12-2015	Realisatie 31-12-2016	Prognose 31-12-2017	Prognose 31-12-2018	Prognose 31-12-2019
Algemene reserve	201.214	184.043	204.840	230.288	278.577
Bestemmingsreserves	53.037	71.612	71.612	71.612	71.612
Eigen vermogen	254.251	255.655	276.452	301.900	350.189
Voorzieningen	130.785	149.687	149.687	149.687	149.687
Kortlopende schulden	203.107	208.138	208.138	208.138	208.138
Totaal passiva	588.143	613.480	634.277	659.725	708.014

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Baten					
Gebaseerd op Aantal leerlingen per 1 oktober	331	331	331	331	331
Rijksbijdragen OCenW	1.555.857	1.548.529	1.551.522	1.549.209	1.565.950
Overige baten	280.779	259.722	251.200	251.200	251.200
Totaal baten	1.836.636	1.808.251	1.802.722	1.800.409	1.817.150
Lasten					
Personeelslasten	1.329.399	1.349.821	1.332.729	1.323.044	1.316.296
Afschrijvingen	38.462	42.702	41.194	43.916	44.564
Huisvestingslasten	173.361	151.750	136.900	136.900	136.900
Overige lasten	262.046	261.897	270.651	270.651	270.651
Totaal lasten	1.803.268	1.806.170	1.781.474	1.774.511	1.768.411
Saldo baten en lasten	33.368	2.081	21.248	25.898	48.739
Financiële baten en lasten					
Financiële Baten	1.077	450	750	750	750
Financiële Lasten	-1.149	-1.129	-1.200	-1.200	-1.200
Totaal financiële baten en lasten	-72	-679	-450	-450	-450
Nettoresultaat	33.296	1.402	20.798	25.448	48.289

JAARREKENING

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving en aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva (met uitzondering van het groepsvermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referent R.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening zijn tevens opgenomen de rechtspersonen die tot de groep behoren. Dit betreft de volgende stichting:

- Stichting Overblijf KMS

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.
Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in jaren	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Installaties, verwarming en liften	15	6,67%	500
Installaties, alarm	10	10,00%	500
Kantoormeubilair/inventaris, bureau's en kasten	20	5,00%	500
Kantoormeubilair/inventaris, stoelen	10	10,00%	500
Huishoudelijk apparatuur	5	20,00%	500
Schoolmeub./invent., excl. leerlingensets	20	5,00%	500
Schoolmeub./invent. leerlingensets	15	6,67%	500
Onderwijskundige apparatuur/mach.	5	5,00%	500
ICT, computers	4	25,00%	500
ICT, servers en printers	4	25,00%	500
ICT, netwerk en telefooncentrale	4	25,00%	500
Leermiddelen	8	12,50%	500

Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserve.

De bestemmingsreserve is een reserve met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Beperkingen	EUR
- Reserve personeel			10.000
- Reserve nulmeting			13.020
- Algemene reserve privaat			48.592

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Pensioenvoorziening

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling is volgens de CAO PO aangesloten bij het ABP Pensioenfonds. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2015 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2014 98,7%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Voor 2016 is er gerekend met een vertrekkans van 7% waardoor er een deel van de voorziening is vrijgevallen.

Voorziening Onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen Staat van Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Per school worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de bestemde reserve die door het bestuur zijn bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en bankkosten

Rentebaten en bankkosten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

BALANS PER 31 DECEMBER 2016, VERGELIJKENDE CIJFERS PER 31 DECEMBER 2015
(na verwerking resultaatbestemming)

	€	€	€	€
1 ACTIVA				
1.1 Vaste activa				
1.1.2 Materiële vaste activa	154.524		169.619	
<i>Totaal vaste activa</i>		154.524		169.619
1.2 Vlottende activa				
1.2.2 Vorderingen	101.065		92.520	
1.2.4 Liquide middelen	357.891		326.004	
<i>Totaal vlottende activa</i>		458.956		418.524
TOTAAL ACTIVA		613.480		588.143
2 PASSIVA				
2.1 Eigen vermogen	255.655		254.251	
2.2 Voorzieningen	149.687		130.785	
2.4 Kortlopende schulden	208.138		203.107	
TOTAAL PASSIVA		613.480		588.143

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016, VERGELIJKENDE CIJFERS 2015

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	1.548.529		1.511.100		1.555.857	
3.4 Baten werk in opdracht derden			-			
3.5 Overige baten	<u>259.722</u>		<u>247.000</u>		<u>280.779</u>	
Totaal baten		1.808.251		1.758.100		1.836.636
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	1.349.821		1.317.940		1.329.399	
4.2 Afschrijvingen	42.702		38.649		38.462	
4.3 Huisvestingslasten	151.750		152.000		173.361	
4.4 Overige lasten	<u>261.897</u>		<u>240.760</u>		<u>262.046</u>	
Totaal lasten		1.806.170		1.749.349		1.803.268
Saldo baten en lasten		<u>2.081</u>		<u>8.751</u>		<u>33.368</u>
6 Financiële baten en lasten						
6.1 Financiële baten	450		1.000		1.077	
6.2 Financiële lasten	<u>-1.129</u>		<u>-1.200</u>		<u>-1.149</u>	
Saldo financiële baten en lasten *		-679		-200		-72
Nettoresultaat		<u><u>1.404</u></u>		<u><u>8.552</u></u>		<u><u>33.296</u></u>

KASSTROOMOVERZICHT 2016, VERGELIJKENDE CIJFERS 2015

	2016		2015	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		2.081		33.368
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	42.702		38.461	
- Mutaties voorzieningen	18.902		49.482	
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen	-8.545		9.674	
- Kortlopende schulden	5.033		-39.517	
		58.092		58.100
Kasstroom uit bedrijfsoperaties				
Ontvangen interest	450		1.077	
Betaalde bankkosten	-1.129		-1.149	
		-679		-72
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		59.494		91.396
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-27.607		-109.868	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-		67.588	
		-27.607		-42.280
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-27.607		-42.280
Mutatie liquide middelen		31.887		49.116
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
	2016		2015	
	€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1	326.004		276.888	
Mutatie boekjaar liquide middelen	31.887		49.116	
Stand liquide middelen per 31-12		357.891		326.004

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1.1 Vaste Activa

1.1.2	Materiële vaste activa	Aanschaf- prijs	Afschrij- vingen	Boek- waarde	Investe- ringen	Boekwaarde desinves- teringen	Afschrij- vingen	Aanschaf- prijs	Afschrij- vingen	Boek- waarde
		1-1-2016	1-1-2016	1-1-2016	2016	2016	2016	31-12-2016	31-12-2016	31-12-2016
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.1.2.1	Gebouwen	39.496	30.937	8.559	-	-	1.700	39.496	32.637	6.859
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	403.376	258.554	144.823	-	-	34.186	403.376	292.740	110.637
1.1.2.4	Overige materiële vaste activa	183.446	167.209	16.237	27.607	-	6.816	211.053	174.025	37.028
	Totaal Materiële vaste activa	626.318	456.700	169.619	27.607	-	42.702	653.925	499.402	154.524

Schoolgebouwen

De door de Stichting beheerde schoolgebouwen zijn juridisch wel, doch economisch geen eigendom van de Stichting.

Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet meer conform de bestemming worden gebruikt, om niet te worden overgedragen aan de Gemeente.

Voor een overzicht van de onder ons bestuur staande scholen verwijzen wij naar het bestuursverslag.

Gebouwen

Geen bijzonderheden te melden

Inventaris en apparatuur

Geen bijzonderheden te melden

Overige materiële vaste activa

In 2016 is er voor € 27.607 aan investeringen t.b.v. leermiddelen aangeschaft.

1.1.2.4	Overige materiële vaste activa	Aanschaf- prijs	Afschrij- vingen	Boek- waarde	Investe- ringen	Boekwaarde desinves- teringen	Afschrij- vingen	Aanschaf- prijs	Afschrij- vingen	Boek- waarde
		1-1-2016	1-1-2016	1-1-2016	2016	2016	2016	31-12-2016	31-12-2016	31-12-2016
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.1.2.4.1	Leermiddelen	183.046	166.809	16.237	27.607	-	6.816	210.653	173.625	37.028
1.1.2.4.2	Ov. materiële vaste activa	400	400	-	-	-	-	400	400	-
	Totaal Overige materiële vaste activa	183.446	167.209	16.237	27.607	-	6.816	211.053	174.025	37.028

1.2 Vlottende activa

1.2.2 Vorderingen

		31-12-2016	31-12-2015
		€	€
1.2.2.2	OCW	79.080	80.798
1.2.2.10	Overige vorderingen	-	6.381
	Subtotaal vorderingen	79.080	87.179
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	5.565	4.433
1.2.2.14	Te ontvangen interest	245	908
1.2.2.15	Overige overlopende activa	16.175	-
	Overlopende activa	21.985	5.341
	Totaal Vorderingen	101.065	92.520

Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar.

1.2.2.2	OCW	31-12-2016	31-12-2015
		€	€
1.2.2.2.1	Personeel	75.111	77.119
1.2.2.2.3	Overige	3.969	3.679
	Totaal OCW	79.080	80.798

Personeel

Voor een nadere specificatie verwijzen wij u naar bijlage OCW.

1.2.2.10	Overige vorderingen	31-12-2016	31-12-2015
		€	€
1.2.2.10.1	Vervangingsfonds	-	6.381
	Totaal overig	-	6.381
	Totaal Overige vorderingen	-	6.381

1.2.2.15	Overige overlopende activa	31-12-2016	31-12-2015
		€	€
1.2.2.15.1	Nog te ontvangen posten	16.175	-
	Totaal Overige overlopende activa	16.175	-

1.2.4	Liquide middelen	31-12-2016	31-12-2015
		€	€
1.2.4.1	Kasmiddelen	554	350
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	357.336	325.654
	Totaal liquide middelen	357.891	326.004

Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Stichting.

2	Passiva				
2.1	Eigen vermogen				
		Stand per 01-01-2016	Resultaat 2016	Overige mutaties	Stand per 31-12-2016
		€	€	€	€
2.1.1	Groepsvermogen	254.251	1.404	-	255.655
	Totaal Eigen vermogen	254.251	1.404	-	255.655

2.1.1	Groepsvermogen				
		Stand per 01-01-2016	Resultaat 2016	Overige mutaties	Stand per 31-12-2016
		€	€	€	€
2.1.1.1	Algemene reserve	201.214	-17.171	-	184.043
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	23.149	-129	-	23.020
2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	29.888	18.704	-	48.592
	Totaal Groepsvermogen	254.251	1.404	-	255.655

2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)				
		Stand per 01-01-2016	Resultaat 2016	Overige mutaties	Stand per 31-12-2016
		€	€	€	€
2.1.1.2.1	Reserve personeel	8.000	2.000	-	10.000
2.1.1.2.10	Reserve nulmeting	15.149	-2.129	-	13.020
	Totaal bestemmingsreserve publiek	23.149	-129	-	23.020

2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)				
		Stand per 01-01-2016	Resultaat 2016	Overige mutaties	Stand per 31-12-2016
		€	€	€	€
2.1.1.3.1	Algemene reserve privaat	29.888	18.704	-	48.592
	Totaal bestemmingsreserves privaat	29.888	18.704	-	48.592

2.2	Voorzieningen							
		Stand per 01-01-2016	Dotatie 2016	Onttrekking 2016	Vrijval 2016	Stand per 31-12-2016	Bedrag < 1 jaar	Bedrag < 1 - 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	Bedrag > 5 jaar
2.2.1	Personele voorzieningen	42.471	-	-	23.498	18.973	4.416	14.557
2.2.3	Voorzieningen voor groot onderhoud	88.314	42.400	-	-	130.714	42.400	88.314
	Totaal Voorzieningen	130.785	42.400	-	23.498	149.687	46.816	102.871

* bij netto contante waarde

2.2.1	Personele voorzieningen							
		Stand per 01-01-2016	Dotatie 2016	Onttrekking 2016	Vrijval 2016	Stand per 31-12-2016	Bedrag < 1 jaar	Bedrag < 1 - 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	Bedrag > 5 jaar
2.2.1.4	Voorziening jubilea	34.671	-	-	15.698	18.973	4.416	14.557
2.2.1.7	Overige personele voorzieningen	7.800	-	-	7.800	-	-	-
	Totaal personele voorzieningen	42.471	-	-	23.498	18.973	4.416	14.557

* bij netto contante waarde

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2016		31-12-2015	
		€	€	€	€
2.4.8	Crediteuren	31.421		45.366	
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	67.039		67.941	
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	12.708		12.792	
2.4.12	Overige kortlopende schulden	1.824		111	
	<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>		112.992		126.210
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	40.664		38.880	
2.4.19	Overige overlopende passiva	54.483		38.017	
	<i>Overlopende passiva</i>		95.147		76.897
	Totaal Kortlopende schulden		208.138		203.107

2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	31-12-2016		31-12-2015	
		€	€	€	€
2.4.9.1	Loonheffing	53.233		58.922	
2.4.9.3	Premies sociale verzekeringen	13.806		9.019	
	Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen		67.039		67.941

2.4.19	Overige overlopende passiva	31-12-2016		31-12-2015	
		€	€	€	€
2.4.19.4	Vooruitontvangen ouderbijdrage	16.581		18.466	
2.4.19.6	Overige overlopende passiva	37.902		19.552	
	Totaal Schulden aan gemeenten en GR's		54.483		38.018

VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1-B Uitgebreid gespecificeerd

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m		Lasten t/m	Stand 1-1-2016	Ontvangen in		Lasten in	jval niet bestee 2016	Stand ultimo 2016	Prestatie afgerond Ja / Nee
	Kenmerk	Datum		2015	2015			2016	2016				
			€	€	€	€		€	€	€	€		
Subsidie voor studieverlof	2016/775086	15-12-2016	5.891	-	-	-	-	5.891	5.891	-	-	-	Nee

TOELICHTING OP DE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1	Rijksbijdragen	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	1.473.594		1.456.968		1.461.308	
	Totaal Rijksbijdrage OCW		1.473.594		1.456.968		1.461.308
3.1.2.1.2	Geoordeelde subsidies OCW	5.891		-		-	
3.1.2.1.3	Niet-geoordeelde subsidies OCW	35.630		26.917		66.145	
	Totaal overige subsidies OCW		41.521		26.917		66.145
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		33.414		27.216		28.404
	Totaal Rijksbijdragen		1.548.529		1.511.101		1.555.857
3.5	Overige baten	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
3.5.5	Ouderbijdragen	248.564		244.000		253.354	
3.5.6.2	Overige **	11.158		3.000		27.425	
	Totaal overige baten		259.722		247.000		280.779
	Totaal baten		1.808.251		1.758.101		1.836.636

** Voor een nadere specificatie verwijzen wij u naar bijlage specificatie exploitatieposten.

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	990.558		1.223.940		956.237	
4.1.1.2.1 Sociale lasten	215.403		-		218.272	
4.1.1.3 Pensioenpremies	108.257		-		116.730	
Totaal lonen en salarissen		1.314.218		1.223.940		1.291.239
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	-15.701		2.000		5.205	
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	138		-		-	
4.1.2.3 Overig **	82.531		92.000		94.991	
Totaal overige personele lasten		66.968		94.000		100.196
4.1.3.2 Uitkeringen van het Vervangingsfonds	2.754		-		58.472	
4.1.3.3 Overige uitkeringen	28.611		-		3.564	
Af: Uitkeringen		31.365		-		62.036
Totaal personele lasten		1.349.821		1.317.940		1.329.399

** Voor een nadere specificatie verwijzen wij u naar bijlage specificatie exploitatieposten.

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2016 waren gemiddeld 22 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2015: 19).

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 28 in 2016 (2015: 25).

4.2 Afschrijvingen

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
4.2.2.1 Gebouwen en terreinen	1.700		1.670		1.700	
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	34.186		30.375		30.612	
4.2.2.3 Leermiddelen en Overige materiële vaste activa	6.816		6.604		6.150	
Totaal afschrijvingen		42.702		38.649		38.462

4.3 Huisvestingslasten

	2016		Begroot 2016		2015	
	€	€	€	€	€	€
4.3.3 Klein onderhoud en exploitatie	28.788		17.500		24.521	
4.3.4 Energie en water	33.605		31.600		32.766	
4.3.5 Schoonmaakkosten	39.590		52.500		53.582	
4.3.6 Heffingen	3.981		5.000		5.255	
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorziening	42.400		42.400		53.689	
4.3.8.1 Tuinonderhoud	3.386		3.000		3.548	
Totaal huisvestingslasten		151.750		152.000		173.361

4.4	Overige lasten	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheer **	43.544		31.410		31.087	
4.4.1.2	Reis- en verblijfkosten	607		1.000		629	
4.4.1.3	Telefoon- en portokosten	2.814		2.900		3.212	
4.4.1.4	Kantoorartikelen	1.871		750		1.653	
	Totaal administratie- en beheerslasten		48.836		36.060		36.581
4.4.2.1	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	59.473		49.000		52.796	
4.4.2.2	Bibliotheek/mediatheek	740		1.000		1.129	
	Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen		60.213		50.000		53.925
4.4.4.2	Representatiekosten	6.903		2.000		2.338	
4.4.4.5	Buitenschoolse cq bijzondere activiteiten	33.689		36.000		50.350	
4.4.4.7	Contributies	1.868		2.000		3.212	
4.4.4.8	Abonnementen	213		1.600		1.006	
4.4.4.9	Medezeggenschapsraad	-		600		570	
4.4.4.10	Verzekeringen	2.124		1.750		1.981	
4.4.4.11	Overige **	99.015		99.000		101.928	
4.4.4.12	Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids	6.812		10.000		9.163	
4.4.4.13	Toetsen en testen	2.224		1.750		995	
	Totaal overige		152.848		154.700		171.543
	Totaal overige lasten		261.897		240.760		262.046

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantsshonoraria (reeds onderdeel van 4.4.1.1) ten laste van het resultaat gebracht:

		2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	3.952		4.000		3.250	
4.4.1.1.2	Andere controlewerkzaamheden	-		-		-	
4.4.1.1.3	Fiscale advisering	-		-		-	
4.4.1.1.4	Andere niet-controlediensten	-		-		-	
			3.952		4.000		3.250

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de Stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Totaal Lasten	1.806.170	1.749.349	1.803.268
Saldo baten en lasten	2.081	8.752	33.368

6 Financiële baten en lasten

6.1	Financiële baten	2016		Begroot 2016		2015	
		€	€	€	€	€	€
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	450		1.000		1.077	
	Totaal financiële baten		450		1.000		1.077
6.2.1	Bankkosten en soortgelijke lasten	-1.129		-1.200		-1.149	
	Totaal financiële lasten		-1.129		-1.200		-1.149
	Saldo financiële baten en lasten *		-679		-200		-72
	Nettoresultaat		1.404		8.552		33.296

** Voor een nadere specificatie verwijzen wij u naar bijlage specificatie exploitatieposten.

VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, meerderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm 2016	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2016	Resultaat jaar 2016	Omzet 2016	Verklaring art. 2:403 BW ja/nee	Deelname percentage	Consolidatie ja/nee
				€	€	€			
Stg KMS overblijf SWV Unita	Stichting	Bussum	4	24.645	11.452	-	Nee	100%	Ja
Totaal				<u>24.645</u>	<u>11.452</u>	<u>-</u>			

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Indeling en bezoldigingsklasse

De Stichting Katholiek Montessori Onderwijs Bussum is een samenwerkingsverband. Voor onderwijs gerelateerde instellingen geldt geen indeling een bezoldigingsklasse en geldt altijd het WNT

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria te weten:

- (a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- (b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten, en
- (c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren.

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

	2016
Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4

Er is geen afwijkende bezoldiging van toepassing voor het verslagjaar 2016.

Toelichting op WNT

WVNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Leidinggevend topfunctionaris met dienstbetrekking van 13e maand van de functievervulling en gewezen topfunctionaris

Dienstbetrekking in verslagjaar		Bezoldigings		E Beloning bi Substiaal bez. Onver-sol Totale bezold. Afwikkend individueel WN		Motivering w/		Gegevens voorgaand verslagjaar												
Vgn. (Fictive)	Aanhef	Functie(s)	Aanvang f. Aflloop f. Taak- Beloning	fte	€	€	€	Aanvang f. Aflloop f. Taak- Beloning	Totale bezoldiging in voorgaand verslagjaar											
					€	€	€		€											
1	Ja	De heer R.	Boorn	schooldirecteur	01-01	31-12	1,00	68.507	8.692	75.199	-	75.199	106.000	01-08	31-12	1,00	28.377	0	3.694	30.071

Leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 -12 van de functieervulling

Niet van toepassing, geen leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functievervulling.

Toezichthoudend toefunctionaris

Niet van toepassing, geen toezichthoudende topfunctionarissen met een echte of fictieve dienstbetrekking.

Dienstbetrekking is verslajaar			Berekening		Scepsvot voorgaand verslajaar									
Van (Eclieve) Aanheer			Functieclatetoor Aanvang f Afloopt functie in Beloning		E Beloning bij Sublotaal bez Onver-ocl Totale bezold Afwikkend Individueel WN Metverloof van Aanvang f Afloopt functie voo Beloning					Totale bezoldiging in voorgaand verslajaar				
			€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1	Nee	De heer S. Halbertsma	Lid	01-01	31-12	0	0	0	10.600	01-01	31-12	3.000	-	3.000
2	Nee	Mevrouw C.E. van Stellenberg	Lid	01-01	31-12	0	0	0	10.600	01-01	31-12	4.000	-	4.000
3	Nee	Mevrouw A.T. Paalvast-Sterken	Lid	18-04	31-12	0	0	0	7.493	-	-	-	-	-
4	Nee	Mevrouw B.A. Hermans-van der Kleij	Voorzitter	01-01	31-12	0	0	0	15.900	01-01	31-12	3.000	-	3.000
5	Nee	Mevrouw M.W.J. Baron-van Boelzelaar	Lid	01-01	31-12	0	0	0	10.600	01-01	31-12	3.000	-	3.000
6	Nee	De heer R.P. Kuitjen	Lid	01-01	31-12	0	0	0	10.600	01-01	31-12	3.000	-	3.000
7	Nee	Mevrouw C.B.J. de Wert-Verheijen	Lid	29-08	31-12	0	0	0	3.630	-	-	-	-	-

ter-identificatie

Van Ree Accountants

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, geen niet-topfunctionarissen boven de norm

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Er zijn geen niet uit balans blijkende rechten en verplichtingen die hier moeten worden toegelicht.

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Er is statutair niets geregeld inzake de bestemming van het resultaat.

(Voorstel) Bestemming van het resultaat

		Resultaat 2016		
		€	€	€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)			-17.171
2.1.2	<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>			
2.1.2.10	Reserve nulmeting	-2.129		
2.1.2	Totaal bestemmingsreserves publiek		-129	
2.1.3	<u>Bestemmingsreserves (privaat)</u>			
2.1.3.1	Algemene reserve privaat	18.704		
	Totaal bestemmingsreserves privaat		18.704	
	<u>Totaal bestemmingsreserves</u>			18.575
	Totaal resultaat			<u><u>1.404</u></u>

OVERIGE GEGEVENS

BIJLAGEN

OCW-BIJLAGE

1.5.2 Ministerie van OCW

<u>Overlopende post lumpsum</u>	<u>jaar</u>	<u>beschikking</u>	<u>2016</u>	<u>2016</u>	<u>31-12-2016</u>
		€	€	€	€
Personeel	2016/2017	1.055.936	439.973	364.862	75.111

SPECIFICATIE EXPLOITATIEPOSTEN

3.5	Overige baten		
3.5.6.2	Overig	2016	2015
Overige		1.718	7.990
Vergoeding identiteit		4.250	3.300
Zorgformatiegelden Annie M.G. Schmidt		-	-1.536
St. Surplus		-	17.672
Correctie premies 2016		1.673	-
Premiedifferentiatie		3.517	-
		11.158	27.425

4.1	Personeelslasten		
4.1.2.3	Overig	2016	2015
Kosten BGZ en Arbo zorg		2.994	8.863
(Na)scholing		20.290	23.525
Overige kosten PAB		874	-
Kosten uitbestedingen derden *		58.100	54.277
Vrijval voorziening jubilea		-	-559
Diversen		53	3.360
Overige pers gerelateerde kstn		220	-
		82.531	89.466

4.4	Overige lasten		
4.4.1.1	Administratie en beheer	2016	2015
Uitbesteding administratie *		26.750	24.973
Acc.kst contr.jaarrekening		2.440	3.250
Bestuurs/managementondersteun		6.355	316
Juridische ondersteuning		8.000	2.549
		43.544	31.087

4.4.4.11	Overige	2016	2015
Kantinekosten		3.828	2.307
Overige algemene kosten		1.540	-
Diversen		2.500	1.395
TSO uitgaven		91.146	98.226
		99.015	101.928